

POSTANOWIENIE

Dnia 9 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
w W.

przeciwko „I.” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej
w P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 czerwca 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 24 lipca 2019 r., sygn. akt I ACa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Powód - Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych reprezentowany przez Marszałka Województwa [...] domagał się w pozwie zasądzenia od pozwanego „I.” sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P. kwoty 295.677,68 zł z dalszymi odsetkami ustawowymi od kwoty 885.335,15 zł od dnia 15 września 2015 r. do dnia zapłaty.

Wyrokiem z 7 grudnia 2017 r. Sąd Okręgowy w P. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 295 677,68 zł oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 885 335,15 zł za okres od dnia 15 września 2015 r. do dnia zapłaty - tytułem odsetek ustawowych od wypłaconych przez powoda należności stanowiących świadczenia pracownicze 103 pracowników pozwanej.

Wyrokiem z 24 lipca 2019 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację pozwanego.

W skardze kasacyjnej pozwany jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

W ocenie skarżącego, w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, dotyczące: 1. dopuszczalności wystąpienia przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z powództwem przeciwko upadłemu (reprezentowanemu przez zarząd) o zasądzenie odsetek za opóźnienie w zwrocie kwot wypłaconych po ogłoszeniu upadłości na pokrycie roszczeń pracowniczych ze środków Funduszu; 2. momentu wymagalności roszczenia marszałka województwa, działającego w imieniu dysponenta Funduszu wobec masy upadłości o zwrot wypłaconych świadczeń oraz momentu powstania opóźnienia w zwrocie tych kwot przez syndyka masy upadłości.

Zdaniem pozwanego, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, tj. art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, w brzmieniu obowiązującym od 8 listopada 2012 r.

W ocenie skarżącego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu

usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z 26 września 2005 r., II PK 98/05, z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por. m.in. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02, z 28 marca 2007 r. II CSK 84/07, z 11 stycznia 2008 r. I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że skarżący nie wykazał powyższych okoliczności.

Przedstawienie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie konkretnych przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne" (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r. II CZ 35/2001, OSNC 2002, nr 1 poz. 11; z 13 sierpnia 2002 r. I PKN 649/2001, OSNP 2004, nr 9 poz. 158 oraz z 14 lutego 2003 r. I PK 306/2002 Wokanda 2004, nr 7-8 str. 51). Z przedstawionych przez pozwanego, w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wywodów wynika, iż przytoczone przez niego zagadnienia nie spełniają powyższych wymagań.

Skarżący wskazał na potrzebę wykładni art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy lecz w uzasadnieniu wniosku nie przeprowadził pogłębionego wyводу prawnego, że zaszła potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, wymagająca zaangażowania Sądu Najwyższego. Z uzasadnienia wniosku wynika, że skarżący łączy potrzebę dokonania wykładni tego przepisu przez Sąd Najwyższy z faktem, iż wykładnia dokonana przez Sąd Apelacyjny jest w jego ocenie błędna. Brak szerszego rozwinięcia wniosku w tym zakresie uniemożliwia weryfikację tych zarzutów. Pozwany nie przedstawił także orzeczeń sądów, w których dokonano różnej wykładni tego przepisu. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08, niepubl.; z 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, niepubl.). Zaprezentowane twierdzenia skarżącego, nieoparte odpowiednią argumentacją, nie wystarczają zatem do wykazania, by w sprawie doszło do wątpliwości, które mogłyby wyczerpywać przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 lub 2 k.p.c.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07 niepubl.). Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 108 § 1, 98 i 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.